

STANOVISKO VÝBORU
evidenční číslo: 14/2021

**AKTUÁLNÍ STAV DOSTUPNOSTI A POSKYTOVÁNÍ INTENZIVNÍ PÉČE
V RAMCI PANDEMIE ONEMOCNĚNÍ COVID-19**

Kapacita zdravotnických zařízení poskytujících akutní lůžkovou péči je v přepočtu na počet obyvatel v České republice (ČR) jedna z nejvyšších v Evropě. Žádný zdravotnický systém však nemá nekonečné a nevyčerpatelné medicínské zdroje. Dostupnost kvalifikovaného zdravotnického personálu, lůžek a přístrojů je vždy limitovaná a konečná.

Výbor ČSARIM formuluje v souvislosti s aktuálním vysokým nárůstem pacientů COVID-19 přijímaných k hospitalizacím a z toho vyplývající extrémní zátěží systému akutní lůžkové péče, včetně péče intenzivní a resuscitační, toto stanovisko:

- 1) Funkční kapacita většiny zdravotnických zařízení poskytujících akutní lůžkovou péči je v ČR současnosti naplněna. Hlavním důvodem je nedostatek zdravotnického personálu. Z důvodu zajištění zdravotní péče pro maximální možný počet pacientů a z důvodu vysoké nemocnosti či jiné odůvodněné nepřítomnosti kvalifikovaných zdravotnických pracovníků nelze objektivně zajistit dodržování existujících norem na personální vybavení pracovišť.
- 2) Současná reálná situace poskytování akutní lůžkové péče naplňuje ve většině nemocnic charakteristiku stavu “nedostatku vzácných zdrojů”. Pro udržení co největšího možného rozsahu zdravotní péče u co nejvyššího počtu potřebných pacientů je snížení obvyklých organizačních, ošetrovatelských nebo diagnosticko-léčebných standardů nezbytné, pokud nelze v konkrétním případě postupovat jinak. I tento postup pak naplňuje zákonná kritéria pojmu „*de lege artis*“. Náležitou odbornou úrovní (postupem *lege artis*) se dle § 4 odst. 5 zákona č. 372/2011 S., o zdravotních službách, v platném znění, rozumí poskytování zdravotních služeb podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta, s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti. V současné chvíli jsou konkrétní podmínky většiny zdravotnických zařízení poskytujících akutní lůžkovou péči takové, že, nikoli vinou vedoucích pracovníků těchto zdravotnických zařízení, chybí kvalifikovaný zdravotnický personál. Úroveň péče tedy odpovídá této objektivní skutečnosti.
- 3) Doporučujeme, aby poskytovatel zdravotních služeb, u kterého jsou fakticky vyčerpány personální či technické kapacity, oznámil existenci tohoto stavu místně příslušnému krajskému úřadu (včetně odůvodnění této skutečnosti), který vydal rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb.

- 4) Rozsah poskytované péče je podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů při respektování individuality pacienta určován reálným předpokladem klinického prospěchu (např. jen někteří pacienti jsou indikováni do intenzivní péče, jen někteří pacienti jsou indikováni k umělé plicní ventilaci nebo k jiným postupům přístrojové podpory orgánových funkcí – ECMO apod.) a je plně v kompetenci ošetřujícího lékaře.

Pracovní skupina

- Černý Vladimír (editor)
- Prudil Lukáš
- Černá Pařízková Renata
- Cvachovec Karel

Poděkování členům výboru ČSARIM, krajským koordinátorům intenzivní péče COVID-19 a JUDr. Ondřeji Dostálovi, Ph.D., LL.M. za cenné připomínky k textu stanoviska.

Stanovisko bylo schváleno výborem ČSARIM dne: 11. 1. 2021

prof. MUDr. Černý Vladimír, Ph.D., FCCM
předseda výboru ČSARIM